

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY ZA ROK 2023

Opracowała: Joanna Dziedzic

p.o. Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy

I. WSTĘP

Zgodnie z art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz. 2268 z późn. zm.), kierownik ośrodka pomocy społecznej składa Radzie Gminy coroczne sprawozdanie z działalności ośrodka.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy jest jednostką organizacyjną i budżetową Gminy Izbica działającą na podstawie Uchwały Rady Gminy Nr XII/45/90 z dnia 26 lutego 1990 w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy oraz Statutu zatwierdzonego Uchwałą Rady Gminy Izbicy Nr XV.91.2016 z dnia 10 marca 2016. Podstawowym aktem prawnym, na podstawie którego funkcjonuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy, jest Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. (tekst jednolity Dz.U. z 2021r., poz.2268 z późn.zm).

Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, w szczególności:

- *Ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz.2561 ze zm./*
- *Ustawa o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2021r. poz.1285 ze zm./*
- *Ustawa o pomocy osobom uprawnionym do alimentów z dnia 7 września 2007r. /tekst jednolity: Dz.U.2023r. poz.581 ze zm./*
- *Ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” z dnia 4 listopada 2016r. /tekst jednolity Dz.U. z 2020r. poz. 1329/*
- *Ustawa o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekuna z dnia 4 kwietnia 2014r. /tekst jednolity: Dz. U z 2020r. poz. 1297/*
- *Ustawa o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11lutego 2016 r. /tekst jednolity: Dz. U. z 2022r. poz.1577 ze zm./*
- *Ustawa o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13.10.1998r. /tekst jednolity: Dz.U z 2022r. poz. 1009 ze zm./*
- *Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dnia 9 czerwca 2011r. /tekst jednolity: Dz.U. 2022r. poz.447ze zm./*
- *Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982r. /tekst jednolity: DZ.U. z 2023r. poz.165 ze zm./*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie z dnia 29 lipca 2005r. ?tekst jednolity: Dz.U. z 2021r. poz. 1249 ze zm./*
- *Ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii z dnia 29 lipca 2005r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2023r. poz.172 ze zm./*
- *Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994r. /tekst jednolity Dz.U. z 20222r. poz.2123 ze zm./*
- *Ustawa o zatrudnieniu socjalnym z dnia 13 czerwca 2003r. /tekst jednolity Dz. U. 2022r. poz. 2241 ze zm./*
- *Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy /tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 690 ze zm./*

- *Uchwała Nr 264 Rady Ministrów zamieniająca uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 -2023 z dnia 28 grudnia 2022r. / M.P. 2022 r. poz. 1287/*
- *Ustawa o Karcie Dużej Rodziny z dnia 5 grudnia 2014r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2021r. poz.1744 ze zm./*
- *Ustawa o dodatkach mieszkaniowych z dnia 1 czerwca 2001r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2021 poz. 2021 ze zm./*
- *Ustawa o systemie oświaty z dnia 17 września 1991 / tekst jednolity: Dz.U. z 2023r. poz. 2230 ze zm./*
- *Ustawa o dodatku osłonowym z dnia 17 grudnia 2021r. /tekst jednolity: Dz.U. z 2022r. poz. 169 ze zm./*
- *Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa z dnia 12 marca 2022r. /tekst jednolity: Dz.U. 2023r. poz.103 ze zm./*
- *Ustawa o dodatku węglowym z dnia 5 sierpnia 2022r. / tekst jednolity: Dz.U. 2023 poz. 141 ze zm./*
- *Ustawa o szczególnych rozwiązaniach w zakresie niektórych źródeł ciepła z dnia 15 września 2022 roku /tekst jednolity: Dz.U. 2022r. poz. 1967 ze zm./*

Gminny Ośrodek pomocy Społecznej w Izbicy w 2023 roku realizował działalność statutową oraz podejmował dodatkowe działania w celu podnoszenia jakości i poszerzania świadczonych usług na rzecz mieszkańców Gminy Izbica. Był inicjatorem działań o charakterze pomocowym, aktywizującym oraz integrującym różne środowiska na rzecz wsparcia grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Przy realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy współpracuje w szczególności z Powiatowym Urzędem Pracy w Krasnymstawie, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Krasnymstawie, Komisariatem Policji w Izbicy, Sądem Rodzinnym w Zamościu, Prokuraturą Rejonową w Zamościu, szkołami z terenu gminy Izbica i powiatu, placówkami służby zdrowia w gminie, Bankiem Żywności w Lublinie.

II. STRUKTURA ZATRUDNIENIA W GMINNYM OŚRODKU POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY.

Utworzenie i utrzymanie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników, jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art.17 ust 18 ustawy z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej kieruje jednoosobowo kierownik. Kierownik prowadzi nadzór merytoryczny i organizację pracy oraz ponosi odpowiedzialność finansową w Ośrodku.

Według stanu na 31.12.2023r. zatrudnionych było ogółem 19 osób, co w przeliczeniu na pełne etaty wynosi 18 i 3/4 etatu, z czego:

- Kierownik - 1 etat;
- Główny Księgowy – 1 etat;
- Księgowa – 1 etat;
- Pomoc administracyjna – 2 etaty;
- Pracownicy socjalni – 3 etaty;
- Asystent rodziny – 1 etat;
- Stanowisko ds. świadczeń rodzinnych – 1 etat;
- Stanowisko ds. świadczeń wychowawczych – 1 etat;
- Stanowisko ds. funduszu alimentacyjnego – 1 etat;
- Opiekunki domowe (7 opiekunek) – 5 ½ etatu;
- Robotnik gospodarczy – ¾ etatu;
- Sprzątaczką – ½ etatu.

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Izbicy pracownicy posiadają odpowiednie kwalifikacje zawodowe do wykonywania pracy na zajmowanych stanowiskach, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Ponadto pracownicy podnosili swoje kwalifikacje, biorąc udział w wielu specjalistycznych szkoleniach, seminariach i konferencjach poświęconych pomocy społecznej, świadczeniach wychowawczych i pieczy zastępczej, świadczeniach rodzinnych, przemocy w rodzinie, księgowości i innych niezbędnych do prawidłowego wykonywania zadań, wynikających ze statutu Ośrodka.

III. BUDŻET OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W IZBICY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy w 2023 roku na realizację zadań własnych i zadań zleconych wydatkował kwotę 8 702 057,11 zł., z czego:

- ze środków budżetu gminy: 1 924 044,52 zł
- ze środków z budżetu państwa: 6 778 012,59 zł.

Strukturę zrealizowanych wydatków w podziale szczegółowej klasyfikacji budżetowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela Nr 1- Wydatki Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy za rok 2023.

Klasyfikacja budżetowa		Ogółem wykonanie wydatków w 2023r.	W tym:	
			Środki budżetu gminy	Środki budżetu państwa
85202	Domy pomocy społecznej	46,359,88zł	46 359,88 zł	-----
85203	Schronisko dla Bezdomnych	3 494,00 zł	3 494,00 zł	-----
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	27511,14 zł	-----	27 511, 14 zł
85214	Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe	732 057,14 zł	48 989,48 zł	683 067,66
85216	Zasiłki stałe	314 342,99 zł	-----	314 342,99 zł
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	804 926,95zł	635 053, 98 zł	169 872,97 zł
85220	Jednostki specjalistycznego poradnictwa, mieszkania chronione, i ośrodki interwencji kryzysowej	818 332,53 zł	818 332,53 zł	-----
85230	Pomoc w zakresie dożywiania	181 463,06 zł	35 954,41 zł	145 508,65 zł
85278	Usuwanie klęsk żywiołowych	6 000 zł	-----	6 000 zł
85295	Pozostała działalność – utrzymanie szkoły w Tarnogórze	6 321,65 zł	6 321, 65 zł	-----
85395	Pozostała działalność	88 937,95 zł	-----	88 937, 95 zł
85415	Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	90 690,00 zł	18138 zł	72 552 zł
85502	Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego	5 156 569,96 zł	-----	5 156 569,96 zł
85503	Karta dużej rodziny	1 873,32 zł	-----	1 873,32 zł

85504	Wspieranie rodziny – asystent	70 348,31 zł	59 923,73 zł	10 424,58 zł
85508	Rodziny zastępcze	60 842,39 zł	60 842,39 zł	-----
85510	Działalność placówek opiekuńczo-wychowawczych	180 209,89 zł	180 209,89 zł	-----
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające zasiłki dla opiekunów	111 775,95 zł	-----	111 775,95 zł

Źródło: opracowanie własne.

IV. ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ

Celem pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwycięzenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać wykorzystując własne uprawnienia zasoby i możliwości.

Prawo do świadczeń z pomocy społecznej przysługiwało w 2023 roku osobom i rodzinom, których dochód na osobę nie przekraczał:

- a) 776,00 zł – dla jednoosobowego gospodarstwa domowego,
- b) 600, 00 zł – dla wieloosobowego gospodarstwa domowego.

Tabela 2 – Powody przyznawania świadczeń w 2023 roku

Powód przyznania	Ogółem	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny	Typ rodziny
		1- osobowa	2- osobowa	3- osobowa	4 i więcej osób
Ubóstwo	267	178	13	22	54
Bezrobocie	213	126	12	21	54
Niepelnosprawność	66	47	4	2	13
Wielodzietność	42	0	0	0	42
Długotrwała lub ciężka choroba	86	58	6	4	18

Źródło; opracowanie własne

W powyższej tabeli zostały zamieszczone dane szczegółowe dotyczące liczby rodzin w poszczególnych czynnikach dysfunkcyjnych. W jednej rodzinie może występować więcej niż jedna dysfunkcja i z tego względu liczby rodzi i osób nie sumuje się. W 2023 roku dominującym powodem korzystania ze świadczeń pomocy społecznej

było ubóstwo. Wsparciem objęto z tej przyczyny 267 rodzin. Kolejnymi powodami jest bezrobocie, długotrwała lub ciężka choroba, a także niepełnosprawność. Ubóstwo jest zjawiskiem negatywnym, które wyraźnie oddziałuje na jakość i poziom życia, a przez to na zadowolenie społeczne. Można wyróżnić wiele przyczyn i rodzajów ubóstwa. Są rodziny, które w ubóstwie znalazły się z takich powodów jak niepełnosprawność lub choroba. Niestety są również rodziny, w których występuje duża bierność i pasywność pozwalająca na utrzymywanie się ze środków pomocy społecznej, bez refleksji o podjęciu próby poprawy własnego losu. Warto podkreślić, że zjawiskiem ubóstwa oraz wspomniana postawą związane są czeto patologie społeczne. Świadczenia pomocy społecznej są zróżnicowane, niektóre z nich mają charakter obligatoryjny, a inne fakultatywny. Każdy rodzaj świadczenia ma ustawowo określone przesłanki będące podstawą ich przyznania. Wyodrębnić można świadczenia pieniężne pomocy społecznej ora świadczenia niepieniężne pomocy społecznej, które udzielane są bezpłatnie, odpłatnie lub za częściową odpłatnością. Szczegółowe zestawienie wypłacanych świadczeń z pomocy społecznej zawiera poniższa tabela.

Tabela nr 3 - Świadczenia pieniężne pomocy społecznej udzielone w roku 2023r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	Liczba rodzin	Liczba świadczeń	Kwota
1.	Zasilek stały	48	498	314 430,07zł
2.	Zasilek okresowy	195	1516	687 075,81 zł
3.	Zasilek celowy, w tym celowy specjalny	101	198	508 31,27 zł
4.	Zasilek celowy w ramach programu „Posilek w szkole i w domu”	77	247	54 109,27 zł
5.	Zasilek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	9	9	5500,00 zł

Źródło: opracowanie własne.

Przedstawione powyżej dane wskazują, iż najczęściej udzielanym świadczeniem pieniężnym jest zasilek celowy, który przyznawany jest w szczególności ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwość utrzymania lub nabycia

uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego. Tuż za zasiłkiem okresowym znajdują się zasiłki celowe i zasiłki stałe.

Drugą kategorią świadczeń z pomocy społecznej są świadczenia niepieniężne. Katalog tych świadczeń jest tak szeroki, że należy przedstawić i opisać szczegółowo krok po kroku obszar ich realizacji. Do świadczeń niepieniężnych realizowanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy należą:

1. Praca socjalna

Praca socjalna jest prowadzona z osobami i rodzinami w celu rozwinięcia i wzmocnienia ich aktywności i samodzielności życiowej. Ma na celu zaspokojenie ich potrzeb, lepsze dostosowanie do zasad życia społecznego, poprawę pozycji społecznej. Może być też sposobem przywracania harmonii w życiu jednostki i jej relacjach z grupą społeczną lub metodą rozwiązywania problemów społecznych. Praca socjalna to także stały kontakt z rodziną i wsparcie jej w pokonywaniu trudności jakie napotyka w codziennym życiu. Praca socjalna jest świadczeniem pomocy społecznej niezależnym od dochodu rodziny. W 2023 roku pracownicy socjalni prowadzili pracę socjalną w 334 rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

2. Poradnictwo specjalistyczne

Poradnictwo specjalistyczne świadczone jest osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód. Realizacją tego zadania zajmują się głównie pracownicy socjalni Ośrodka przy współpracy m.in. pedagogów szkolnych, kuratorów, lekarzy.

3. Zapewnienie posiłku

Realizacją wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku odbyła się przez następujące formy pomocy; posiłek ora świadczenie pieniężne na posiłek lub zakup żywności. Z posiłku skorzystało 158 dzieci na kwotę 118 321 zł. Świadczenie pieniężne na zakup żywności otrzymały 17183 osoby na kwotę 179 772, 00 zł.

4. Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze są zadaniami gminy o charakterze obowiązkowym. Przyznane są osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, podstawowej opieki higienicznej zleconej przez lekarza czy zapewnienia kontaktu z otoczeniem. W 2023 roku nie świadczone usługi.

5. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi są szczególnym rodzajem usług specjalistycznych dostosowane do poszczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby posiadające kwalifikacje do wykonywania zawodu m.in. pracownika socjalnego, psychologa, pedagoga, logopedy, terapeuty zajęciowego, opiekunki środowiskowej specjalisty w zakresie rehabilitacji medycznej, fizjoterapeuty, pielęgniarki.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze przeznaczone są dla:

- Osób dorosłych, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego:
 - chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne);
 - upośledzonych umysłowo;
 - osób wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, kto re zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym.
 - w wyjątkowych przypadkach dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi, pozbawionymi dostępu do zajęć rehabilitacyjnych i rewalidacyjno- wychowawczych, jeśli nie mają możliwości uzyskania dostępu do zajęć świadczonych przez inne zobowiązane podmioty.
- W 2023 roku nie świadczone powyższych usług.

6. Pobyt w domach pomocy społecznej

Kierowanie do domów pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej koszt pobytu w domu pomocy społecznej pokrywa mieszkaniac domu w wysokości 70 % swojego dochodu. Pozostałą kwotę do wysokości całkowitych kosztów utrzymania w placówce dopłaca rodzina i gmina, z której pochodzi osoba umieszczona w domu pomocy społecznej. W 2023 roku w domu pomocy społecznej przebywał 1 mieszkaniac gminy Izbica. Łączny koszt poniesiony przez gminę z tytułu opłaty za pobyt mieszkańca w DPS wyniósł 46.359,88 zł.

7. Składki na ubezpieczenie zdrowotne

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy opłaca składkę na ubezpieczenie zdrowotne na zasadach określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W roku 2023 GOPS w Izbicy opłacił składkę zdrowotną w wysokości – 27 511,14 zł za 46 osoby pobierające zasiłek stały.

V. INNE DZIAŁANIA PODEJMOWANE W RAMACH POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Organizacji kolonii dla dzieci i młodzieży z terenu gminy Izbica.

W 2023 roku na kolonię letnią organizowaną przez Kuratorium Oświaty w Lublinie, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej otrzymał przydział dla dzieci, z terenu gminy Izbica wyjechało na bezpłatne kolonie 3 dzieci.

2. Informowanie oraz kierowanie mieszkańców gminy Izbica do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Krasnymstawie.

Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej kierują osoby przewlekle chore, które nie mogą z różnych powodów uzyskać świadczenia rentowego do Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności w Krasnymstawie w celu ustalenia stopnia niepełnosprawności. Na skutek tego działania osoby mogą starać się o uzyskanie pomocy finansowej w formie zasiłku stałego, zasiłku pielęgnacyjnego oraz świadczeń opiekuńczych.

VI. REALIZACJA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE NA POMOC ŻYWNOŚCIOWĄ 2021-2027. PODPROGRAM 2023

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy przy współpracy z Bankiem Żywności w Lublinie realizuje Program Fundusze Europejskie Na Pomoc Żywnościową współfinansowany z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym, którego głównym celem jest zapewnienie najuboższym mieszkańcom polski pomocy żywnościowej oraz uczestnictwo w działaniach w ramach środków towarzyszących. Cele szczegółowe, to organizacja i koordynacja dystrybucji pomocy żywnościowej, przekazanie artykułów spożywczych osobom zakwalifikowanym do pomocy żywnościowej zgodnie z zasadami POPŻ oraz prowadzenie działań w ramach środków towarzyszących wśród osób najbardziej potrzebujących zakwalifikowanych do objęcia pomocą żywnościową, mających na celu

włączenie społeczne. Podprogram 2023 realizowany był od stycznia 2023 r. do października 2023r. Pomoc żywnościowa trafiła do 1200 osób z Gminy Izbica, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej. W 2023 r. wydaliśmy 11 041 kilogramów żywności.

Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatne artykuły spożywcze:

- a) mleczne (mleko UHT, ser podpuszczkowy dojrzewający);
- b) mięsne (szynka drobiowa, filet z makreli w oleju, szynka mielona, kabanosy wieprzowe, pasztet wieprzowy);
- c) warzywne i owocowe (powidła śliwkowe, fasola biała, koncentrat pomidorowy, buraczki wiórki, groszek z marchewką);
- d) dania gotowe (gołąbki w sosie pomidorowym);
- e) tłuszcze (olej rzepakowy);
- f) cukier (cukier biały, miód wielokwiatowy);
- g) skrobiowe (makaron jajeczny, ryż biały, kasza gryczana, herbatniki maślane).

VII. MIESZKANIA CHRONIONE

Osobie, która ze względu na trudną sytuację życiową, wiek, niepełnosprawność lub chorobę potrzebuje wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymaga usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki może być przyznany pobyt w Mieszkaniu Chronionym. Mieszkanie może być prowadzone przez każdą jednostkę organizacyjną pomocy społecznej.

Mieszkanie chronione utworzono w roku 2005 i zabezpiecza potrzeby gminy w formie zapewnienia opieki i usług osobom wymagającym takiego wsparcia.

W 2023 roku w mieszkaniu chronionym przebywało 40 osoby, z czego 30 osób to mieszkańcy naszej gminy, a pozostali, to osoby z innych gmin – 10. Wszyscy oni ponosili odpłatność za pobyt w wysokości 70 % swoich emerytur bądź rent, która przeznaczona była na zakup żywności, materiałów i wyposażenia – opał, drobne wyposażenie, środki czystości, zakup energii, wywóz nieczystości, itp.

VIII. PROJEKTY – PROGRAMY

„Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Termin realizacji projektu: od 01.03.2023r. do 31.12.2023r.

Wsparcie w projekcie otrzymało 10 osób z terenu gminy Izbica. Zatrudnionych zostało dziewięciu asystentów osobistych osoby niepełnosprawnej. Łączna kwota pozyskana w ramach Programu to 163 490,07 zł.

„Opieka Wytchnieniowa” – edycja 2023

Termin realizacji projektu: od 01.03.2023r. do 31.12.2023r.

W ramach Opieki Wytchnieniowej wsparciem objęto jedną osobę niepełnosprawną. Zatrudniono jednego asystenta. Łączna kwota programu to 7 393 zł.

IX. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY I SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ

W związku z obowiązkiem wynikającym z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Uchwałą Nr XLII.291.2022 Rady Gminy Izbica z dnia 03 marca 2022 roku przyjęto Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie na lata 2022-2024. W ramach realizacji ww. Programu Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy zatrudnia 1 asystenta rodziny. Jego zadaniem jest wspieranie rodzin, w których pojawiają się problemy wychowawcze. Bywa tak, że rodzice z różnych przyczyn nie radzą sobie z wychowaniem potomstwa i zapewnieniem mu niezbędnych warunków prawidłowego rozwoju fizycznego, emocjonalnego i psychicznego. Wtedy właśnie przyznaje się asystenta rodziny, którego zadaniem jest wspieranie rodzin niezaradnych życiowo, dotkniętych ubóstwem, bezrobociem, uzależnieniami, którym grozi odebranie dzieci. W 2023 roku wsparciem asystenta rodziny było objętych 15 rodzin, w których wychowywały się małoletnie dzieci. Pośród rodzin objętych wsparciem asystenta 8 rodzin było zobowiązanych do pracy z asystentem rodziny przez Sąd Rodzinny. Głównym problemem rodzin, z którymi pracował asystent w 2023 roku:

- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych,
- bezrobocie dorosłych członków rodziny,
- stosowanie przemocy fizycznej i psychicznej,
- nadużywanie alkoholu przez członków rodziny,

Trudna sytuacja materialno – bytowa.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nakłada na gminy obowiązek współfinansowania kosztów pobytu dzieci w pieczy zastępczej. W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy współfinansował pobyt w pieczy zastępczej 9 dzieci z terenu Gminy Izbica.

Tabel nr 4 – Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej w 2023 roku.

Rodzaj pieczy zastępczej	Liczba dzieci	Poniesione koszty
Instytucjonalna piecza zastępcza (placówki opiekuńczo – wychowawcze)	6	180.209,89 zł
Rodzinna piecza zastępcza (rodziny zastępcze)	9	60.842,39 zł
Razem	15	241.052,28 zł

Źródło: opracowanie własne

X. REALIZACJ ZADAŃ Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE

Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania przemocy w Rodzinie zatwierdzonego Uchwałą Nr XVII.110.2019 Rady Gminy Izbica z dnia 19 grudnia 2019 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie. Pojęcie przemocy w rodzinie obejmuje wszelkie odmiany złego traktowania tych członków rodziny, którzy nie są w stanie skutecznie się bronić. Przemoc w rodzinie to nie tylko znęcanie się fizyczne nad członkiem rodziny, ale także dręczenie psychiczne, wykorzystywanie seksualne i ekonomiczne. W celu realizacji powyższego zadania Uchwałą Nr XI.67.2011 r. Rady Gminy Izbica z dnia 28 września 2011 r. powołany został Gminny Zespół Interdyscyplinarny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Izbicy, który działa przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Izbicy. W skład jego wchodzi: pracownicy socjalni przedstawiciele Policji, pedagodzy szkolni lekarz, kuratorzy sądowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach Zespołu działają grupy robocze, których przedstawiciele pracują z rodziną, zapewniając kompleksowa pomoc, wspólnie opracowują, wdrażają i monitorują realizację planu pomocy w ramach procedury „Niebieskiej Karty”. Jednym z zadań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie poprzez realizację Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie zatwierdzonego Uchwałą Nr XVII.110.2019 Rady Gminy Izbica z dnia 19 grudnia 2019 r. obejmującego swoim zakresem zadania mające na celu przede wszystkim ochronę osób doznających przemocy w rodzinie. Zgodnie z Zarządzeniem Nr 182.203 Burmistrza Miasta i Gminy Izbica z dnia 8 grudnia 2023r. odbyło się pierwsze posiedzenie nowego Zespołu, który przyjął nazwę; Zespół Interdyscyplinarny do spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Izbicy. W 2023 roku do Przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło 8 formularzy Niebieskich Kart „A” sporządzonych przez Przedstawicieli Policji w stosunku do 7 rodzin. Do realizacji i monitoringu z 2022 roku przeszło 3 rodziny, grupy robocze w 2023 roku prowadziły procedurę Niebieskiej Karty w 10 rodzinach.

Liczba osób wobec których stwierdzono stosowanie przemocy domowej:

1. Kobiety – 10

2. Mężczyźni -0

3. Dzieci – 0.

W ramach stosowania w/w procedury przez uprawnione podmioty:

1. pracownicy socjalni wypełnili 0- formularz „Niebieskiej Karty A”,
2. członkowie grupy roboczej wypełnili 7 – formularz „Niebieskiej Karty C”,
3. członkowie grupy roboczej wypełnili 3 – formularz „Niebieskiej Karty D”,

W 2023 roku zostało zakończone 8 procedur „Niebieskich Kart” w tym:

- w wyniku ustania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy – 5,

- z powodu rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowanych działań -3.

Obiektywne wskaźniki stosowania przemocy w rodzinie na terenie Gminy i Miast Izbicy :

- nadużywanie alkoholu,
- wysoki wskaźnik bezrobocia.
- niezaradność życiowa,
- niski poziom wykształcenia,
- stereotypy dotyczące społecznych ról kobiet i mężczyzn,
- wysoki wskaźnik ludności w wieku poprodukcyjnym.

W 2023 roku nie było przypadku odebrania dziecka przez pracownika socjalnego. W 2023 roku Zespół Interdyscyplinarny nie stwierdził przypadku powiadomienia organów ścigania o podejrzeniu przestępstwa. Zespół nie kierował żadnej sprawy do Sądu w związku z podejrzeniem przemocy.

W 2023 roku pomocą objęto: 10 rodzin / 26 osób w rodzinach.

-pomocą finansową – 7 osób w 4 rodzinach,

- pracą socjalną i poradnictwem – 26 osób w 10 rodzinach.

XI. KARTA DUŻEJ RODZINY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej Izbicy realizuje ustawę z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny. Karta Dużej Rodziny to ogólnopolski system zniżek, stworzony z myślą o rodzinach wielodzietnych, które oferowane są zarówno przez instytucje publiczne, jak i firmy prywatne. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. Karta

Dużej Rodziny wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie i co równie ważne, wydawana jest bezpłatnie, a jedynie wydanie duplikatu bądź drugiej formy karty (np. elektronicznej) podlega opłacie. Od 01 stycznia 2019 roku prawo do posiadania Karty Dużej Rodziny przysługuje wszystkim rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przez rodzica rozumie się także rodzica zastępczego lub osobę prowadzącą rodzinny dom dziecka. Karta Dużej Rodziny wydawana jest każdemu rodzicowi bezterminowo. Dzieci mogą się nią posługiwać do skończenia 18 roku życia (chyba, że kontynuują naukę lub studiują, wtedy mają prawo do ukończenia 25 lat). Dzieciom niepełnosprawnym prawo do korzystania z Karty Dużej Rodziny przysługuje tak długo, jak obowiązuje orzeczenie o niepełnosprawności. Wnioski o wydanie Karty Dużej Rodziny składane są w formie papierowej lub w formie elektronicznej. W 2023 roku zarejestrowano 192 wnioski o wydanie karty Dużej Rodziny. Zamówiono i wydano 192 karty tradycyjne i elektroniczne. Na realizację w/w programu w 2023 roku otrzymano dotację z budżetu państwa wysokości 1 873,32 zł.

XII. ŚWIADCZENIA RODZINNE

1. Zasiłki rodzinne z dodatkami

Zasiłek rodzinny to świadczenie mające na celu częściowe pokrycie kosztów wynikających z utrzymania dziecka. Otrzymuje się go do ukończenia przez dziecko 18 roku życia, ukończenia przez dziecko nauki w szkole (jednak nie dłużej niż do ukończenia 21 roku życia), lub do 24 roku życia dziecka, jeśli kontynuuje naukę w szkole lub na uczelni wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym bądź znacznym stopniu niepełnosprawności.

Wysokość zasiłku wynosi miesięcznie:

- 95 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124 zł na dziecko w wieku powyżej 5 lat do ukończenia 18 roku życia,
- 135 zł na dziecko w wieku powyżej 18 lat do ukończenia 24 lat.

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki

- dodatek z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000zł,
- dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego w wysokości 400 zł,
- dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka, który wynosi 193 zł, nie więcej jednak niż 386 zł na wszystkie dzieci,
- dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego, do 5 roku życia dziecka – 90 zł, powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia – 110 zł.

- dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, który wynosi 95 zł na trzecie i następne dzieci uprawnione do zasiłku,
- dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania na pokrycie wydatków związanych z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła - 69 zł,
- dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – 100zł.

Prawo do zasiłku przysługuje rodzicom lub opiekunom prawnym dziecka, opiekunowi faktycznemu dziecka (jeśli wystąpił do Sądu z wnioskiem o przysposobienie dziecka), Osobie uczącej się (jeśli jest osobą pełnoletnią, niepozostającą pod opieką rodziców w związku z ich śmiercią lub w związku z ustaleniem wyrokiem sądowym lub ugodą sądową prawa do alimentów z ich strony), jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00 zł.

W przypadku, gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności kryterium dochodowe jest powiększone do kwoty 764, 00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny przekroczy wymagane kryterium dochodowe ustąpiła się prawo do zasiłku rodzinnego wraz z dodatkami zgodnie z art. 5 ust. 3 ustawy o świadczeniach rodzinnych z dnia 28 listopada 2003 r., tzw. „złotówka za złotówkę”.

Dzięki systemowi „złotówka za złotówkę”, rodzice otrzymujący zasiłek rodzinny wraz z dodatkami po uzyskaniu przez członków rodziny dochodu powodującego przekroczenie ustawowego kryterium nie tracą prawa do świadczeń i mogą nadal je otrzymywać. Świadczenia wypłacane są wówczas w wysokości różnicy między przysługującą kwotą świadczeń, tzw. „łączną kwotą zasiłków rodzinnych z dodatkami” a wysokością dochodu rodziny otrzymywanego ponad kryterium dochodowe. Wysokość świadczeń jest zatem pomniejszona o kwotę „przekroczenia kryterium dochodowego” pomnożoną przez liczbę osób w danej rodzinie.

Łączną kwotę zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami stanowi suma przysługujących danej rodzinie (lub osobie uczącej się) w danym okresie zasiłkowym:

- zasiłków rodzinnych podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalone jest prawo do tych zasiłków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego, z tytułu samotnego wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej oraz z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnoprawnego, podzielonych przez liczbę miesięcy, na które ustalone jest prawo do dodatków;
- dodatków do zasiłku rodzinnego: z tytułu urodzenia dziecka, z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego oraz z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania podzielonych przez 12.

Aby zasada „złotówka za złotówkę” mogła zostać zastosowana przez organ, kwota przekroczenia nie może być wyższa niż suma otrzymywanych świadczeń. Wyrównanie jest wypłacane, gdy jego wysokość jest wyższa lub równa 20 zł.

Tabela nr 5 – Wypłacane zasiłki rodzinne z dodatkami

Lp.	Rodzaj świadczenia	kwota
1.	Zasiłki rodzinne	89 738, 00 zł
2.	Dodatek z tytułu urodzenia dziecka	11 000, 00 zł
3.	Dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego	10 930, 00 zł
4.	Dodatek z tytułu samotnego wychowania	32 598, 00 zł
5.	Dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego	25 090, 00 zł
6.	Dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego	27 782, 00 zł
7.	Dodatek z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej	100 734,00 zł
8.	Dodatek z tytułu wydatków w związku z zamieszkiwaniem w miejscowości w której znajduje się szkoła	12 681, 00 zł
9.	Dodatek na pokrycie wydatków w związku z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła	58 146, 00 zł
10.	Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	25 000, 00

Źródło: opracowanie własne

Należy zauważyć, że dodatki do zasiłków rodzinnych stanowią ważną składową wypłacanych świadczeń.

2. Świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna

Wśród świadczeń opiekuńczych wyróżniamy: zasiłek pielęgnacyjny, specjalny zasiłek opiekuńczy i świadczenie pielęgnacyjne.

Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje:

- niepełnosprawnemu dziecku,
- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności,

- osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność powstała w wieku do ukończenia 21 roku życia,

- osobie, która ukończyła 75 lat.

Wysokość zasiłku wynosi 215,84zł miesięcznie.

Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje osobom, na których zgodnie z kodeksem rodzinnym i opiekuńczym ciąży obowiązek alimentacyjny oraz małżonkom, jeśli nie podejmują zatrudnienia lub rezygnują z zatrudnienia i podjęcia się pracy zarobkowej. Wysokość specjalnego zasiłku opiekuńczego wynosi 620 zł miesięcznie. Jest on przyznawany, jeśli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny wymagającej opieki, w przeliczeniu na osobę nie przekracza 764,00 zł netto.

Świadczenie pielęgnacyjne przysługuje:

- matce lub ojcu – opiekunowi faktycznemu dziecka,

- osobie będącej rodziną zastępczą spokrewnioną,

- innym osobom, na których Kodeks rodzinny i opiekuńczy nakłada obowiązek alimentacyjny, z wyjątkiem osób o znacznym stopniu niepełnosprawności.

Świadczenie przysługuje tylko, jeśli opiekunowie nie podejmują lub rezygnują z pracy zarobkowej w celu sprawowania opieki nad osobą z orzeczeniem o niepełnosprawności. W 2023 roku wysokość świadczenia pielęgnacyjnego wynosiła 2 568 016,00 zł.

Zasiłek dla opiekuna jest świadczeniem będącym realizacją wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 5 grudnia 2013r., sygn.. akt TK akt K 27/13. Zasiłek dla opiekuna dotyczy osób opiekujących się dorosłymi osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności i przysługuje osobom, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 roku w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość zasiłku dla opiekuna wynosi 620 zł miesięcznie. Prawo do zasiłku dla opiekuna ustalone jest na czas nieokreślony, chyba że orzeczenie o niepełnosprawności lub orzeczenie o stopniu niepełnosprawności zostało wydane na czas określony.

Niżej przedstawiona tabela przedstawia dane na temat wypłaconych świadczeń opiekuńczych oraz zasiłku dla opiekuna w 2023 roku.

Tabela nr 6 – Wypłacane świadczenia opiekuńcze i zasiłek dla opiekuna w 2023 r.

L.p.	Rodzaj świadczenia	kwota
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla niepełnosprawnego dziecka	103, 387, 00 zł
2.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia o znacznym stopniu niepełnosprawności	199 652, 00 zł
3.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby, która ukończyła 75 lat	7 770, 00 zł
4.	Zasiłek pielęgnacyjny dla osoby powyżej 16 roku życia legitymującej się orzeczeniem o umiarkowanym st. niepełnosprawności, jeżeli powstała w wieku do 21 roku życia	192 961, 00 zł
5.	Świadczenie pielęgnacyjne	2 568 016, 00 zł
6.	Specjalny zasiłek opiekuńczy	50 922, 00 zł

Źródło: opracowanie własne

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka przyznawana jest matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu lub opiekunowi faktycznemu, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza 1922, 00 zł. Wysokość świadczenia wynosi 1000,00zł na jedno dziecko.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się dziecka dla 25 rodzin w łącznej wysokości 25 000,00 zł.

4. Świadczenie rodzicielskie

Świadczenie rodzicielskie przysługuje osobom, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego lub uposażenia macierzyńskiego. Wysokość świadczenia wynosi 1000, 00 zł.

Świadczenie przysługuje za okres:

- 52 tygodni - przypadku urodzenia jednego dziecka przy jednym porodzie, przysposobienia jednego dziecka lub objęcia opieką jednego dziecka,
- 65 tygodni – w przypadku urodzenia dwojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia dwojga dzieci lub objęcia opieką dwojga dzieci,

- 67 tygodni – w przypadku urodzenia trojga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia trojga dzieci lub objęcia opieką trojga dzieci.
 - 69 tygodni – w przypadku urodzenia czworga dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia czworga dzieci lub objęcia opieką czworga dzieci,
 - 71 tygodni – w przypadku urodzenia pięciorga i więcej dzieci przy jednym porodzie, przysposobienia pięciorga i więcej dzieci lub objęcia opieką pięciorga i więcej dzieci.
- W 2023 roku świadczenie rodzicielskie wypłacono w liczbie 13 .świadczeń na łączną kwotę 156 000, 00 zł.

5. Świadczenie „Za życiem”.

Program „Za życiem” ma na celu udzielenie wsparcia kobietom w ciąży i ich rodzinom, ze szczególnym uwzględnieniem kobiet w ciąży powikłanej, w sytuacji niepowodzeń położniczych, a także dzieci, u których zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą ich życiu, powstałe w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Jednym z elementów Programu „Za życiem” jest wypłat jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 4 000, 00 zł z tytułu urodzenia się dziecka, u którego zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

W 2023 roku gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy wypłacił 2 świadczenia „Za życiem” na łączną kwotę 8 000, 00zł.

6. Ubezpieczenie społeczne i zdrowotne opłacane za niektóre osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna.

Za osoby pobierające świadczenia opiekuńcze oraz zasiłek dla opiekuna opłacane są składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe od podstawy odpowiadającej wysokości wypłacanego świadczenia

XIII. FUNDUSZ ALIMETACYJNY

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przyznawane są w warunkach określonych w ustawie z dnia 7 września 2007r., pomoc osobom uprawnionym do alimentów. Na podstawie przepisów tej ustawy realizowane jest wsparcie materialne dla osób uprawnionych do alimentów, które ich nie otrzymują z uwagi na bezskuteczność egzekucji. Wsparcie to realizowane poprzez przyznawanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego dla osób spełniających kryteria ustawowe.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku, gdy uczy się w szkole wyższej do ukończenia 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują, jeśli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie nie przekracza 1209,00 zł. W przypadku gdy dochód rodziny w przeliczeniu na osobę w rodzinie przekracza kwotę 1209,00 zł, kwotę nie wyższą niż kwota świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej w okresie świadczeniowym, na który jest ustalone prawo do tego świadczenia, świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługuje w wysokości różnicy między kwotą świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługującego danej osobie uprawnionej.

W/w świadczenia przysługują w wysokości bieżąco ustalonych alimentów, jednakże nie wyższej niż 500,00 zł. Świadczenia te przyznawane są na okres świadczeniowy, który trwa od października danego roku do końca września roku następnego.

W Gminie Izbica ze świadczeń funduszu alimentacyjnego korzystają przedstawiciele ustawowi małoletnich osób uprawnionych jak również pełnoletnie uczące się osoby uprawnione.

Tabela Nr 7- Liczba osób korzystających ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba świadczeniobiorców	Liczba wypłaconych świadczeń
Fundusz alimentacyjny	60	Małoletnie osoby uprawnione	62
		Pełnoletnie osoby uprawnione	21

Źródło: opracowanie własne

W 2023r. ogólna suma wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wyniosła 348 335,81 zł.

Zgodnie z ustawą z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów gmina jest zobowiązana do prowadzenia działań wobec dłużników alimentacyjnych.

Na terenie Gminy Izbica prowadzono działania wobec 100 dłużników alimentacyjnych, z tego 80 dłużników z terenu Gminy Izbica i 20 z poza terenu naszej gminy.

Działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych w 2023 roku dotyczyły w szczególności:

1. Ścisłej współpracy gminy wierzyciela z gminą dłużnika:

- wysłano 25 informacje dotyczące dłużników alimentacyjnych opisujących ich sytuację rodzinną, dochodową, zawodową i zdrowotną oraz przyczyn niełożenia na utrzymanie osoby uprawnionej, pozyskanych poprzez przeprowadzone wywiady alimentacyjne i oświadczenia majątkowe:

- wezwano 45 dłużników w celu przeprowadzenia wywiadu alimentacyjnego, oraz złożenia oświadczenia majątkowego.

2. Ścisłej współpracy gmin z komornikami:

- wysłano 65 informacji do Komorników Sądowych mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych,

- skierowano do komorników sądowych 53 wniosków dotyczących przyłączenia się do trwającego postępowania egzekucyjnego;

3. Aktywizacji zawodowej dłużników alimentacyjnych:

- wysłano 14 wniosków do Powiatowego Urzędu Pracy celem aktywizacji bezrobotnych dłużników alimentacyjnych,

4. Skierowanie do starosty wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego: skierowano: 2 wnioski.

5. Wydanie decyzji uznających dłużnika alimentacyjnego za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych (art. 5 ust. 3 ww. ustawy):

- wydano 4 decyzje

- skierowano 4 wnioski do prokuratury o ściganie za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego,

6. Przekazywania do wszystkich biur informacji gospodarczej o zobowiązaniu dłużnika alimentacyjnego w razie powstania zaległości za okres dłuższy niż 6 miesięcy,

- co kwartał przekazywane są informacje o wysokości zobowiązań do pięciu biur informacji o wysokości zobowiązania wszystkich dłużników (ogólnie).

Świadczenia z funduszu alimentacyjnego mają charakter zwrotny. Dłużnik alimentacyjny jest zobowiązany do zwrotu organowi właściwemu wierzyciela należności w wysokości świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych osobie uprawnionej, łącznie z ustawowymi odsetkami.

Ogólna kwota zadłużenia na dzień 31.12.2023r. z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego wynosi 5638 557,72 zł (w tym odsetki 184 0694,29 zł), z czego w 2023r. odzyskano kwotę 114 425,93 zł (w tym odsetki 80 481,71 zł). Stan zadłużenia z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na dzień 31.12.2023r., wynosi 373 953,23 zł, z czego w 2023r. odzyskano kwotę 11 709,68 zł.

Nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego podlegają zwrotowi. W 2023 roku nie było nienależnie pobranych świadczeń).

XIV. DODATEK ENERGETYCZNY

Dodatek elektryczny ma na celu złagodzić skutki rosnących cen prądu w 2023 roku. Przysługuje on gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest zasilane energią elektryczną. Wysokość dodatku została podzielona na dwa progi uzależnione od rocznego zużycia energii elektrycznej. Odpowiednio jest to 1000 złotych przy zużyciu prądu na poziomie 5 MWh w 2021 roku i 1500 złotych powyżej 5 MWh.

Z jednorazowego dodatku elektrycznego mogli skorzystać gospodarstwa domowe, które zużywają energię elektryczną do ogrzewania mieszkania lub domu, w tym także wykorzystujące pompę ciepła. W myśl obowiązujących przepisów prawnych gospodarstwem domowym określa się: - osobę fizyczną samotnie zamieszkującą i gospodarującą, - osobę fizyczną i osoby z nią spokrewnione lub niespokrewnione, pozostające w faktycznym związku, wspólnie zamieszkujące i gospodarujące.

Pomoc w postaci ryczałtu energetycznego w roku 2023 – 2 wnioski na kwotę 2 000, 00 zł.

XV. DODATEK MIESZKANIOWY

Pomoc w postaci dodatku mieszkaniowego w 2023 roku – brak wniosków.

XVI. DODATEK OSŁONOWY .

Dodatek osłonowy w 2023 roku nie był wypłacany.

XVII. DODATEK WĘGLOWY

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy w 2023 roku przyjmował wnioski na dodatek węglowy. Dodatek przysługiwał gospodarstwom domowym, których głównym źródłem ogrzewania jest kocioł na paliwo stałe, kominek, koza, ogrzewacz powietrza, trzon kuchenny, piecokuchnia, kuchnia węglowa lub piec kaflowy na paliwo stałe – zasilane węglem kamiennym, brykietem lub peletem, Zawierającymi co najmniej 85% węgla kamiennego. Dodatek przysługiwał bez względu na osiągnięty dochód oraz przysługiwał tym gospodarstwom, które kupiły już węgiel. Warunkiem otrzymania dodatku był wpis lub zgłoszenie źródła ogrzewania do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.

Wypłacono 25 świadczeń na łączną kwotę 77.000,00zł.

XVIII. DODATEK GAZOWY

Osoby, które ogrzewały mieszkanie lub dom gazem mogły otrzymać zwrot podatku VAT od ceny gazu dostarczonego w 2023 r.

Kwota zwrotu wynikała z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

Refundację podatku VAT otrzymała osoba wykorzystująca gaz jako główne źródło ogrzewania gospodarstwa domowego.

Urządzenie grzewcze zasilane paliwami gazowymi musiały być wpisane do CEEB do dnia 21 grudnia 2022 r.

Wpis do CEEB po 21 grudnia 2022 r. był możliwy, ale tylko w przypadku głównego źródła ogrzewania wpisanego lub zgłoszonego po raz pierwszy do CEEB.

Refundacja odpowiadała podatkowi VAT wynikającemu z opłaconej faktury dokumentującej dostarczenie paliw gazowych od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r. do tego odbiorcy paliw gazowych.

Komu przysługiwała refundacja podatku VAT:

- gospodarstwu domowemu, które jako główne źródło ogrzewania wykorzystuje kocioł na paliwa gazowe,
- źródło ogrzewania zostało wpisane lub zgłoszone do centralnej ewidencji emisyjności budynków CEEB
- przeciętne miesięczne dochody, w przypadku gospodarstwa jednoosobowego, nie przekraczają 2100 zł, lub 1500 zł na osobę w przypadku gospodarstwa wieloosobowego;

Dochód obliczony się na podstawie art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r.

o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 615, 1265 i 2140). W przypadku wniosków złożonych od 1 stycznia do 31 lipca 2023 r. obowiązuje dochód z 2021 r.

W przypadku wniosków złożonych od 1 sierpnia do 31 grudnia 2023 r. dochód z 2022 r.

Załączniki do wniosku VAT od gazu:

- faktura dokumentująca dostarczenie paliw gazowych do tego odbiorcy przez to przedsiębiorstwo energetyczne obejmującą okres dotyczący wniosku
- dowód uiszczenia zapłaty za tę fakturę.

Podstawa prawna dla dodatku do gazu w 2023 r. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych odbiorców paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu (Dz.U. z 2022 r. poz.2687).

Do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy wpłynęły 3 wnioski na łączną kwotę 974, 87 zł.

XIX. POMOC DLA UKRAINY

Od marca 2022 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz.U. z 2024 r. poz.167, 232).

W 2023 roku 3 osoby otrzymały jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości po 300,00 zł, łączna kwota wypłaconych świadczeń – 900,00 zł.

W 2023 roku przyznano posiłek dla dzieci i młodzieży ukraińskiej na łączną kwotę 1 691,00 zł, pomocą zostało objętych 3 dzieci z 9 rodzin, a liczba świadczeń to 178.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał zasiłki okresowe obywatelom Ukrainy z powodu ubóstwa, bezrobocia, wielodzietności. Wypłacono 55 świadczeń dla 5 osób na łączną kwotę 34 092,04 zł.

Do Gminnego Ośrodka wpłynęły 3 wnioski o przyznanie świadczenia pieniężnego z tytułu zapewnienia zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy, wypłacono zostało łączną kwotę 8 520,00 zł.

XX. PROGRAM „CZyste Powietrze”

Program „Czyste powietrze” jest ogólnokrajową inicjatywą walki ze smogiem. Realizowany jest przez Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W jego ramach można przeprowadzić termomodernizację budynków np. wykonać termoizolację lub wymienić stolarkę okienną i drzwiową na bardziej energooszczędną. Z dofinansowania można skorzystać w celu wymiany starych wysoko- emisyjnych kotłów węglowych na ekologiczne źródła energii, np. pompę ciepła, instalację fotowoltaiczną, kolektory słoneczne, rekuperację czy wykonanie instalacji centralnego ogrzewania. Dodatkowo można przeprowadzić kompletny energetyczny wykazujący rzeczywiste zapotrzebowanie budynku na energię cieplną.

W dniu 01.10.2020 r. w życie weszły zmiany w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r.- Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2020 r. poz. 1219, z późn. zm.), które nakłada na gminy obowiązek wydawania zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w Programie Czyste Powietrze.

Do ustalenia wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu, stosuje się przepisy ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych /tekst jednolity Dz.U. z 2021 r. poz. 1258 ze zm./. Zaświadczenia wydawane są przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy po uprzednim złożeniu wniosku.

W 2023 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy wydał 137 zaświadczeń o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego dla potrzeb uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

XXI. PODSUMOWANIE

Głównym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Izbicy jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są w stanie pokonać, wykorzystując przy tym własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

W wyniku dokonujących się zmian gospodarczych oraz zmian w przepisach prawnych, zmienia się również struktura klientów pomocy społecznej, ich oczekiwania i potrzeby, z których wynika ich pomoc finansowa, choć nadal ważna, nie może stanowić jedynej formy wsparcia. Działania muszą być wielokierunkowe, zabezpieczające nie tylko sferę materialną, ale przede wszystkim mające działać aktywizująco na lokalną społeczność.

Rok 2024 będzie dla gminnego Ośrodka Społecznej kontynuacją realizowanych zadań i prowadzonych działań wynikających z ustaw, przyjętych gminnych programów, a także podejmowanie nowych inicjatyw z zakresie problemów społecznych, które są niezbędne, aby instytucja pomocy społecznej była efektywna i odpowiadała aktualnym problemom.